

**DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM  
DOKTORI ISKOLÁJA**

---

**AZ „ÚJ HOMILETIKA” MOZGALOM ÉS AZ AMERIKAI  
PROTESTÁNS PRÉDIKÁLÁS MEGÚJÍTÁSA**

---

**Doktori (PhD) értekezés a gyakorlati teológia tárgykörében**

**TÉZISFÜZET**

**Témavezető: Dr. habil. Fekete Károly**

**Társ-témavezető: Dr. habil. Rezi Elek**

**Készítette: Koppándi Botond Péter**

**Debrecen – Kolozsvár, 2016.**

## I. A kutatás célja

A dolgozat abból az előfeltételezésből indul ki, hogy az észak-amerikai társadalomban végbement 20. század-közepi változások szükségszerűen változást szorgalmaztak a homiletika területén is. Ehhez hozzájárult néhány külső és belső tényező: mindenek előtt, az Amerikán végigsöprő, szabadságot hirdető-, emberi jogokat követelő mozgalmak – hippy-mozgalom, civiljogi mozgalom, faji megkülönböztetés ellen küzdő mozgalom, békemozgalom, stb. – beleoltották az emberekbe a szabadságvágyat, a mindenkori hatalom és autoritás megkérdőjelezését. Aztán ott voltak a politikai változások: a vietnámi háború, a Kennedy-gyilkosságok, majd jött a hidegháború kezdete, és az amerikai emberekben válságként jelentkezett egyrészt a „kiválasztottság tudata”, másrészt a nagyhatalmi státusz sebezhetősége közötti konfliktus. A kulturális változások is nagy hatással voltak az amerikai életre: a televízió betörése az amerikai háztartásokba, a zenei élet nagyjainak a széleskörű ismertsége, társadalomra gyakorolt hatása, a hagyományos amerikai életforma elleni lázadása, alapjaiban kezdte ki az addigi normákat. Az amerikai ember tanulni és gyakorolni kezdte a demokráciát – véleménye volt, lázadt, ellenszegült, és mindenütt jelezte, hogy komolyan kell őt venni, már nem akarja, hogy valakik megmondják neki, hogy mi a jó, mit kell tennie.

Az egyházak, és így a szószék sem maradhatott érzéketlenül e változások előtt. Világossá vált, hogy a prédikációk elvesztették volna létjogosultságukat, amennyiben egyrészt a semlegesség jelszava okán, másrészt a hagyomány őrzésének szlogene alapján, pusztán a régmúlt idők történeteinek a felidézésével foglalatostkodtak volna. Az is egyértelművé vált, hogy ha a lelkészek igazán komolyan veszik hivatásukat, akkor nem elégednek meg

néhány nyájas szó kimondásával a szószékről, hanem azt is megpróbálják megkeresni, hogy ebben az egyre inkább szekularizálódó amerikai világban hogyan lehet a bibliai hagyomány alapján, prófétikus hévvel úgy prédikálni, hogy a közösségeiket megtarthassák a vallásos ösvényen.

Nem lehetett figyelmen kívül hagyni a gondolkodásbeli változásokat sem, amelyek a filozófia terén jelentkeztek. Martin Heidegger, Søren Kierkegaard, Rudolf Bultmann és társainak írásai egyre inkább bekerültek az amerikai szellemi körforgásba, és egyre többen ismerték meg Hans Georg Gadamer, Paul Ricoeur és Amos Wilder írásait is. Az európai szerzők népszerűvé válásával magyarázható az is, hogy Gerhard Ebeling és Ernst Fuchs és a nevük által fémjelzett új hermeneutikai gondolkodás begyűrűzött a teológiai fakultásokra. Újabb és újabb exegetikai megközelítések láttak napvilágot, a bibliatudomány egyre bővült. Az addigi, széleskörűen elfogadott történetkritika mellett új irányzatok kerültek előtérbe: irodalomkritika, retorikakritika, redakciókritika, stb. Nemcsak a valamikori szöveg részletes körülményeit, hanem a mostani megértés feltételeit és lehetőségeit is kezdték vizsgálni. Filozófia és hermeneutika egymásra talált, és az akadémiai világ is komolyan kezdett foglalkozni a megújulás gondolatával.

Ezzel pedig egyenes út vezetett ahhoz, hogy a homiletikai gondolkodás is változzon. A templompadokban ülő, mindenféle tekintélyt megkérdőjelező hívek kezdték fenntartásokkal kezelni a szószék hagyományos autoritását is. Az emberek azt érezték, hogy a prédikációkban a didaktikus és felszólító mód sérti az ő autonóm gondolkodásukat, és szöges ellentéte annak a demokratikus szellemnek, ami odakint a nagyvilágban végigsöpört. A lelkészek közül is sokan azt érezték, hogy prédikációik nem korlátozódhatnak csupán a Biblia tanításainak az elmondására, hanem foglalkozni kellene a társadalmi

történésekkel is, hogy a bibliai tanítás releváns legyen a hallgatóik életében. Többen úgy érezték, hogy az évtizedeken át kielégítő prédikálás már tarthatatlanná vált. Úgy érezték, hogy a nagy Mesterek – Karl Barth, Harry Emerson Fosdick, John A. Broadus – prédikálási stílusának utánzása már nem minden esetben éri el a hallgatókat. Azt érezték, hogy az addig jólbevált magyarázó vagy kifejtő prédikálási módszer nem minden esetben éri el célját, mint ahogyan azt is, hogy a tematikus prédikálásnak is megvannak a korlátai. Őrlődtek a hagyomány szorításában, és egyre többen látták, hogy a „régii homiletika” tradicionális sémái nem mindenütt működnek. Érzékelték, hogy a magyarázás – kifejtés – applikáció bevett formulája nem minden esetben hasznos, és hogy az általános bibliai igazságokat a hallgatóság életére alkalmazó deduktív stílus sem mindig kedves az egyre jobban öntudatosodó embereknek.

Mindezek oda vezettek, hogy megfogalmazódott az igény egy új homiletika iránt. Ebből az igényből nőtt ki az Új Homiletika – New Homiletic, amit Richard Eslinger „az észak-amerikai homiletika kopernikuszi forradalmá”-nak nevezett, s amely meghatározta az elmúlt fél évszázad amerikai prédikálását.

Kutatási témám választását tehát az motiválta, hogy ennek a homiletikai mozgalomnak a gyökereit, kifejlődésének okait, illetve elméleti megalapozását, majd gyakorlati útmutatásait megismerjem. Kíváncsi voltam arra, hogy mi idézhette elő azt, hogy egy nagyon nagy homiletikai tradícióval rendelkező kultúrában ilyen erőteljesen jelentkezzen a megújulás iránti igény, mi vezethetett oda, hogy a hagyományosnak mondott homiletikai tanítás (Amerikában külön névvel illetik: „old homiletic”), vagy éppen az Európából áthagyományozódott kérügmaticus prédikálás már nem bizonyult

elégésesnek. Érdekelt az, hogy volt-e valamilyen hatása a mozgalom kiteljesedésére a hatvanas-hetvenes évek társadalmi és politikai mozgásainak, illetve, hogy milyen eszmetörténeti háttere lehet egy homiletikai megújulási folyamatnak.

A kutatás rendkívül izgalmasnak bizonyult. Érdekes volt azt látni, hogy ez az új homiletikai megközelítés a forma és a tartalom összefüggéseiről beszél. Jó volt látni, hogy a prédikálást eseménynek felfogó irányzat azt sugallta, hogy a bibliai szövegek értelmezése függvénye a hallgatóság élethelyzetének is, ezért erre oda kell figyelni. Érdekes volt meglátni, hogy a bibliai igazságok narratív megjelenítése segít abban, hogy újraéljük a bibliai történeteket és így azok ismét elevenné lesznek életünkben. Horizontot szélesítő volt az egyéni tapasztalatot komolyan vevő hozzáállás, amely aztán mégis elvezetett az egyetemes bibliai igazsághoz. Nagyszerű volt rájönni arra, hogy a módszer – bár nem mindenek feletti – mégis mennyire releváns a bibliai igazságok életszerű megfogalmazásában. Öröm volt azt látni, hogy az Új Homiletika rendkívül inspiráló!

A folyamatban kikristályosodott a kutatás célja is, ami nem más, mint az Új Homiletika mozgalom vezető szakembereinek – Fred Craddock, David Buttrick, Eugene Lowry, Thomas Long, Lucy Rose, illetve David Randolph – homiletikai elméletét megismerni, de főleg gyakorlati útmutatásaikból ihletet nyerni. A kutatás nem titkolt rész célja ugyanis az, hogy a huszadik század második fele, illetve a huszonegyedik század eleje eme jeles mozgalmának a módszertani ajánlásait oly módon vizsgálni, hogy az inspiráló legyen saját homiletikai megújulásunkra nézve is. Meggyőződésem ugyanis, hogy az Új Homiletikát létrehozó homiletikai problémák felvetésekor gyakran saját gondjainkra ismerünk, és hogy nagyon sok közös vonás van az amerikai

megújulási mozgalom, és saját magunk megújításának igényei között. Fred Craddock érthető nyelvezete, David Buttrick elevenbe tapintó, ám mindig releváns kritikája, Thomas Long finom stílusa megnyerő volt. Eugene Lowry művészi lelke, David Randolph társadalmi elkötelezettsége, és Lucy Rose tragikus sorsán is túlmutató gondolkodása és hierarchiamentes megközelítése elgondolkodtatott. Kiderült, hogy a homiletikai megújulás folyamatában vannak egyetemes kérdések, és hogy a prédikálás megújítása állandó és egyetemes emberi igény, és sokszor független attól, hogy az óceán melyik partján hangzik el. A cél tehát az volt: megnézni, hogy mi vezetett el az északamerikai protestáns prédikálás megújulásához, és megnézni, hogy ebből mi magunk mit tudnánk megtanulni.

## **II. A feldolgozás módszere és a disszertáció gondolatmenete**

A disszertáció írásának módszere az Új Homiletika-mozgalom legfontosabb képviselői által írt szakmai könyvek és tanulmányok kritikai feldolgozása volt. Mindenek előtt, primér forrásként a hat homiletikus publikált műveit vizsgáltuk meg, arra koncentrálva, hogy milyen elméleti háttere van tanításuknak, illetve, hogy milyen gyakorlati javaslatokkal állnak elő. Ismertettük azt a kritikát, amellyel az előző korok homiletikai felfogását illették, foglalkoztunk exegetikai útmutatásaikkal és a prédikációról való egyéni felfogásukkal, ismertettük módszertani jellegzetességeiket, illetve a prédikálás megújítására tett javaslataikat. Ezek után megnéztük, hogy miként vélekednek egymás homiletikájáról, illetve, hogy mit mondanak róluk az őket elemző angol nyelvű írások. Felkutattuk a róluk szóló, meglehetősen kisszámú magyar nyelvű ismertetéseket, majd ezek után, minden esetben saját kritikai

észrevételeinket fogalmztuk meg, értékelve a pozitívumokat, illetve rávilágítva az érzésünk szerinti hiányosságokra. Minden homiletikus esetben fordításban közöltünk egy-egy jellegzetes prédikációt, a bemutatott módszer gyakorlati példájaként.

A tizenkét fő részre osztott dolgozat bevezetőjében a témaválasztás szubjektív okait, illetve a dolgozatban használt kifejezéseknek a magyarázatát adtuk. A következő fejezetben megvizsgáltuk az Új Homiletika megjelenésének előzményeit, rávilágítva azokra a homiletikai felfogásbeli változásokra, filozófiai és hermeneutikai hatásokra, illetve politikai, kulturális és társadalmi okokra, amelyek nyomán a mozgalom elindult. A harmadik fejezetben az Új Homiletika megjelenésével foglalkoztunk, és bemutattuk általános jellemzőit.

A negyedik fejezetben Fred Craddock homiletikai paradigmáját mutattuk be, kitérve módszertani javaslatára, az induktív megközelítésre, ismertetve a prédikálásról való meggyőződését, tisztázva a prédikáció hallgatóiról vallott felfogását, illetve a bibliai exegézist, valamint a prédikáció formai kérdéseit tárgyaló nézeteit. A fejezet végén kritikailag értékeltük homiletikáját, majd bemutattuk egyik jellemző prédikációját.

Az ötödik fejezetben Eugene Lowry narratív prédikálási módszereit mutattuk be, kitérve tízlépéses prédikációíró módszerére, bemutatva védjegyévé vált módszertani javaslatát, a „Lowry Hurkot”, majd kritikailag vizsgáltuk homiletikáját, és egy prédikációját közöltük.

A hatodik fejezet David Buttrick fenomenológiai homiletikáját tárgyalta, erős prédikálás-kritikájával, valamint az igehirdetésről való felfogásával. Sajátos módszertanának, a mozzanatokból álló prédikációk bemutatása után

következett homiletikájának kritikai értékelése, és egy mintaprédikáció közlése.

A hetedik fejezet Thomas Long homiletikáját mutatta be, az igehirdetőről mint tanúróól való felfogásával, bibliai értelmezésével és módszertani javaslatával, a prédikáció fókuszának és funkciójának a kifejtésével, majd homiletikájának értékelésével, és egyik prédikációjának közlésével. Ezután Lucy Rose, tragikusan korán elhunyt homiletikus konverzációs homiletikáját mutattuk be, azzal, hogy ő maga hogyan értékelte az elmúlt évtizedek domináns homiletikai iskoláit, illetve hogyan ismertette be sajátos felfogását, a kerekasztal körül ülőknek a homiletikai beszélgetését, természetesen itt is kritikával szólva, illetve egy fájdalmasan szép prédikációt lefordítva.

A kilencedik fejezet egy olyan homiletikusnak – David Randolph-nak – a felfogását ismertette, aki az Új Homiletika mozgalomnak nemcsak alapítója, hanem a mozgalom megújítási lehetőségeit is keresi. Foglalkoztunk az általa javasolt dinamikus prédikálás mibenlétével, illetve az általa Következő Homiletikának nevezett megújítási javaslattal is, megfelelő kritikával és bemutatott prédikációval együtt.

A tizedik fejezet megírását éppen Randolph azon törekvése inspirálta, hogy a prédikálás 21. századi megújítását hogyan képzelte el, így ennek alapján összegyűjtöttük azokat a javaslatokat, amelyeket az előbbi homiletikusokkal együtt az új évezred homiletikai megújulása érdekében fontosnak tartottak. A Felhasznált irodalmat tartalmazó tizenkettedik fejezet előtt, a dolgozat tulajdonképpen egy igen fontos összeggésszel zárult, ahol az Új Homiletika mozgalom legfontosabb alapelveit és útmutatásait foglaltuk össze, illetve megírtuk, hogy a kutatás hatására miként képzeljük el saját, unitárius homiletikánkat a 21. században.



### III. A kutatás eredményei

A disszertáció egyik hipotézise az volt, hogy az egyesült államokbeli társadalmi, politikai és szellemi életben végbement 20. század-közepi változások szükségszerűen változást idéztek elő a homiletika területén is, és így jöhetett létre az Új Homiletika. A huszadik század közepének embere már másként gondolkodott, mint a század eleji ember, más volt a szocializációja, más kulturális hatások érték. A filozófiai gondolkodásbeli változások és a hermeneutika újabb irányzatai, mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy az amerikai hívő ember másként olvassa és értelmezze a Bibliát, másként tekintsen a hozzá szóló lelkészre, másként értse a nyelv teremtő erejét és hatását. Sokan megkérdőjelezték az egyház autoritását, és kétségbe vonták a prédikálás értelmét. A „hagyományos” és a „kérügmaticus” prédikálás túlságosan dogmatikusnak és didaktikusnak tűnt, de a lelkigondozói prédikálás sem volt mindenki számára kielégítő. A kutatás egyik eredménye annak felismerése, hogy ezek a külső és belső tényezők vezettek egy új homiletikai mozgalom elindulásához, merthogy egyértelművé vált, hogy a prédikálást ért vádakkal és hatásokkal foglalkozni kell, a „szószék válságára” valamilyen pozitív választ kell adni.

A kutatásból az is kiderül, hogy bár az Új Homiletika nem tekinthető egységes, ugyanazokat az elveket valló irányzatnak, mégis van benne néhány olyan közös vonás, amely mégis mozgalommá tette, és amely meghatározta a huszadik század második felének és a huszonegyedik század elejének prédikálását. A dolgozatban arra a felismerésre jutottunk, hogy az Új Homiletika szerint a prédikálás bibliai Kijelentésnek folytatása, amennyiben úgy tekintünk rá, mint eseményre. Tulajdonképpen nem a valamikori bibliai

szövegnek a jelenben való újraelmondása, hanem a jelen helyzetben való újraértelmezése. Az Új Homiletika szerint a prédikálás – esemény, és így az egész embert kell megszólítani, teljes értelmi, érzelmi és szellemi valóságában. Ennek a megszólításnak az eszköze a nyelv, amely úgy válik eseménnyé válik, ha nemcsak az elmondottak tartalma, hanem a hatása is előtérbe kerül, azaz, hogy a nyelv miként formálódik az emberi tudatban. Az Új Homiletika tanítása szerint a szövegek értelmezésében figyelni kell a különböző korok értelmezési kísérleteire, de főleg a jelenkori értelmezésre. Számukra a kontextualitás alapkövetelmény, ugyanis az válik fontossá, hogy a textus hogyan értelmezhető egy hallgató számára, egy bizonyos helyen, bizonyos alkalommal. A bibliai szövegek megértésben oda kell figyelni a Biblia irodalmi sajátosságaira, a szövegek struktúrájára, a perikópák felépítésére, a retorikai és más irodalmi szándékokra, mert ezek alapjaiban határozzák meg a megértést. A kognitív, racionális sémákra épülő megértést átveszi a poétikus megközelítési mód. A prédikáció tartalma és formája egymástól nem választható el, hatását ugyanis együttesen fejtik ki. A cselekményszövés, a mozzanat, a dráma, a filmszerű megközelítés, a dialógus lesz a megfelelő forma. A felszólító mód helyett indokoltabbá válik a leíró mód, a buzdítás helyett jobb az invokálás vagy a megerősítés. Az Új Homiletika azt vallja, hogy az igehirdető lelkész részese a prédikálás eseményének, tulajdonképpen a saját Isten-tapasztalatából fakadó élményeit osztja meg a hallgatóságával. A hallgatóság több, mint a prédikáció címzettje, valójában a prédikálás eseményének főszereplőjévé válik, be kell fejeznie a prédikációt oly módon, hogy a saját életére vonatkozó következtetéseket önmaga vonja le. Az Új Homiletika a hallgatótól participációt követel.

Az is a kutatás eredményei közé sorolható, hogy általa magyar nyelvterületen is ismertté válhatnak az Új Homiletika legkiválóbb képviselőinek művei. A magyar szakirodalomban ugyanis egy doktori dolgozat fejezetét, és néhány tanulmányt leszámítva, keveset foglalkoztak az Új Homiletikával, amint az a disszertációban felhasznált irodalomjegyzékből is kiténik. Ha David Buttrick, Eugene Lowry vagy Fred Craddock neve fel is bukkan néhány írásban, Thomas Long-gal, David Randolph-fal vagy Lucy Rose-sal egyáltalán, vagy alig foglalkozik a magyar szakirodalom. Reméljük, hogy a dolgozatban található fordítások és összegzések ezt a hiányt némileg pótolják.

A kutatás másik eredménye lehet, hogy a szakirodalomban meghonosodik néhány olyan kifejezés, amely az Új Homiletikában megvan, de amelyre eddigelé magyar szakkifejezést nem találtunk – például *Lowry Loop* – *Lowry Hurok*, az *eventfulness* – *eseményteliség*, vagy éppen a *homiletical plot*-nak *homiletikai cselekményszövés*-ként vagy *homiletikai cselekményláncolat*-ként való fordítása. Nyilván, ez csupán egy remélt, a jövőtől függő eredménye a kutatásnak.

Szintén ilyen remélt eredmény az, ami a dolgozat egyik részscélja is volt, nevezetesen az, hogy Új Homiletika által felvetett-, a prédikálás mibenlétéről és megújításának lehetőségeiről szóló kérdések tematizálják majd azokat az itthoni törekvéseket is, amelyekben prédikálásunk jövőjéről, evangéliumhirdetésünk minőségéről értekezünk. Nem lehet ugyanis eleget hangsúlyozni, hogy ezek a kérdések egyetemes kérdések, és bár egyértelmű, hogy ezekre mi magunk, saját kontextusunk figyelembe vételével kell válaszokat találnunk, azért sokat tanulhatunk az Új Homiletika-nyújtotta tapasztalatból.

## IV. Tézisek a nyilvános disputára

1. Az Új Homiletika-mozgalom a '60-as évek Amerikájában végbement társadalmi, politikai és kulturális változások hatására jött létre úgy, hogy ezek radikális szemléletváltást idéztek elő az északamerikai filozófiai, teológiai és homiletikai gondolkodásban. Az Új Homiletika olyan homiletikai paradigmaváltás, amely ezekre a változásokra próbál megfelelő homiletikai választ nyújtani a 20. század közepétől napjainkig.

2. Az Új Homiletika- mozgalom nem mondható egységes, homogén homiletikai felfogásnak, de bátran nevezhető közös alapelveket valló reform-mozgalomnak. Ezek az alapelvek: a prédikálás megújításának szükségessége, módszertani változások bevezetése, a prédikációnak eseményként való szemlélése, a prédikáció hallgatóinak tapasztalására való odafigyelés, a prédikáció nyelvezetének a megújítása, az induktív megközelítés preferenciája a deduktív helyett, illetve a prédikáció formájának és tartalmának összefüggő volta. A mozgalom ernyője alatt helyet kapott az egyedi – cselekményláncolat, dráma, mozzanat, konverzáció, fókusz és funkció, dinamikusság, stb. –, de ez az egyediség a közös alapelvek mentén alakult ki.

3. Az Új Homiletika elindítójának David Randolph-ot tekintik, „oszlopainak” Fred Craddock-ot, David Buttrick-ot és Eugene Lowry-t tartják. Állításunk az, hogy a mozgalomhoz tartozik Thomas Long és Lucy Rose is. Tézisünk az, hogy Thomas Long az Új Homiletika jeles teoretikusa és egyik legkiválóbb képviselője, aki munkásságát ennek a mozgalomnak a szellemében, sőt ennek egy letisztultabb formájában fejt ki, illetve, hogy Lucy

Rose úgy az Új Homiletika képviselője, hogy a századvégre korlátozódó homiletikai munkásságát a posztmodern felfogás kontextusában gyakorolta.

4. Az elmúlt évtizedek alatt az Új Homiletika bebizonyította életképességét, és útmutatást nyújt a 21. századi homiletika számára is. David Randolph felismerése alapján állítjuk, hogy a 21. századi prédikálás megújítása érdekében az Új Homiletika is bizonyos értelemben megújításra szorul, ugyanis az evangéliumot a digitális kor gyermekei számára is kommunikálni kell, és ehhez megfelelő módszertani változtatások szükségesek.

5. Erdélyi és magyarországi protestáns kontextusunkból szemlélve, meggyőződésünk, hogy az Új Homiletika tanításait itthon is lehet hasznosítani, de azokat megfelelő kritikával kell kezelni. Az amerikai homiletika legutolsó ötven évében alkotó kiemelkedő homiletikusok teológiai felfogása, módszertani útmutatásai, a „régii homiletikától” eltérő szemlélete, idehaza is inspiráló lehet saját prédikálásunk megújításában.

## **V. Summary of the PhD dissertation**

The dissertation is built on our hypothesis that the turmoil of the social, political and spiritual life of the mid-20<sup>th</sup> century America required a deep change in the field of Homiletics. The civil rights movement, the longing for peace, as well the feeling of freedom whispered by the famous Sixties, changed the attitude of the American people – they started to fully live democracy, and question all types of authorities, including the authority of the pulpit. Also, changes occurred in the fields of philosophy and theology, too.

The writings of Martin Søren Kierkegaard and Rudolph Bultmann, as well as of Hans-Georg Gadamer, Paul Ricoeur and Amos Wilder became part of the curriculums in many universities. The works of some European writers like Gerhard Ebeling or Ernst Fuchs, as well as their hermeneutical approach have become widely known in America. The new exegetical methods have become more and more popular, and newer currents in the biblical scholarship have been adopted by the theological schools. No wonder that the churches could not remain silent in front of these significant changes, and that pulpits had to address the shifts that affected all areas of public and academic life. It has become clear that sermons would lose their authenticity if they remained silent in front of these changes. It has become obvious that ministers should address these issues, and they had to find a way to be faithful to the biblical and prophetic preaching, to try to keep the religious communities together in the midst of secularization that has overtaken America.

Changes in the homiletical thinking were demanded. Parishioners sitting in the pews were questioning the traditional authority of the pulpit. People felt that the didactical and imperative discourse coming from the pulpit is contradictory to the democratic spirit of the secular world. More and more ministers felt that their sermons should not confine only to the teachings of the Bible and the ancient world, but should also address the happenings of everyday life, in order to make the biblical teaching relevant in the life of their listeners. More and more felt that following the great masters from the past – Karl Barth, Harry Emerson Fosdick, John Broadus – was not adequate anymore. They felt that expository and kerygmatic preaching did not reach their audience anymore, and thematic preaching had its own limits, too. They felt that the traditional scheme of explanation – exposition – application was

not useful every time, and that the old deductive style of preaching where biblical truth was applied to the life of the listeners was not welcome anymore.

All these led to the urgent need of a new homiletical approach, and this gave birth to a new homiletical movement, named by David Randolph as the New Homiletic, and later characterized by Richard Eslinger as “the Copernican revolution in North American preaching.”

The dissertation is about this new homiletical movement called New Homiletic. It explores the roots of the movement, its theoretical groundings and its practical advices. The goal of the thesis was to become familiar with the teachings of the leading scholars of the New Homiletic – Fred Craddock, David Buttrick, Eugene Lowry, Thomas Long, Lucy Rose, and David Randolph. Another goal was to present their homiletics in a way that could be inspiring for our own aim of renewing preaching. Since I am convinced that the problems leading to the need for renewal in America and our problems have some common grounding, the whole process was extremely challenging and stimulating.

The methodology of writing the dissertation was the critical approach to the works of the leading homileticians mentioned above. We studied their books and essays, focusing on their theory and practice, especially their critique of the “old homiletics”, their exegetical approach, their methodological proposals, and their recommendations for the renewal of preaching. After summarizing their opinion about each other’s homiletics, and listing the main English and Hungarian bibliographical references about their scholarship, we tried to formulate our own appreciative and critical remarks about their academic works. We also translated a relevant sermon of each of

the scholars mentioned above, so readers could have a glimpse on the practical side of their homiletical theory.

The dissertation has 12 chapters, if we include the bibliography at the end of our work. In the Introduction we explain the subjectivism in choosing the theme of our dissertation. The next chapter contains the political, sociological, philosophical, hermeneutical and theological causes which lead to the urgent need for the renewal of preaching in America. The third chapter is about the appearance of the New Homiletic and the main characteristics of the movement.

The fourth chapter introduces Fred Craddock's homiletical paradigm, including his inductive approach, his convictions about the essence of preaching, his conception about the listeners of the sermons, his way of biblical analysis and his conception about the importance of the forms of the sermon. The chapter ends with the translation of one of his representative sermons.

In the fifth chapter we present Eugene Lowry's narrative preaching, including his sermon writing method and his now famous Lowry Loop, which has become his trademark. We give a critique of his homiletic, and present a sermon of his own.

Chapter six presents David Buttrick's phenomenological homiletics. His strong critique of the past homiletical approaches and a clear conception of how preaching should be is presented. After explaining his sermon structure based on moves, we present the critique of his approach, and a genuine Buttrick sermon.

In the seventh chapter we present Thomas Long's homiletics, and his conviction about the preacher as witness. We deal with his biblical



interpretation, his methodological proposal about the function and focus of the sermon, and after giving a detailed critique of his homiletics, we present one of his sermons.

Chapter eight presents Lucy Rose's conversational homiletics. After her critique of the dominant homiletical schools of the past, we discuss her unique homiletics and the critical remarks about it, followed by one of her last sermons.

Chapter nine is about the homiletics of the founder of the movement – David Randolph –, about his dynamic preaching, but also about his efforts to renew the New Homiletic by offering it as an example for the digital age of the 21<sup>st</sup> century, and naming it The Next Homiletics. We offer a critique of his approach, as well as a translation of one of his sermons.

Chapter ten was inspired by Randolph's desire to renew the New Homiletic, so we gathered the proposals of each six homileticians about the possibilities of the renewal of preaching in the 21<sup>st</sup> century. After this we give a concise summary of the New Homiletic, and – inspired by it –, we present our own conception about the renewal of the Unitarian homiletics and especially preaching. The dissertation ends with the enumeration of the 232 bibliographical references studied for the writing of the dissertation.

As a result, we have found that the New Homiletic urged for a renewal of preaching, since it was based on the conviction that the “old fashioned” preaching did not reach the people in the pew anymore. It called for the introduction of new preaching methods, and emphasized the important role of the listeners in the preaching process. The New Homiletic treated preaching as an event-in-time, as something that happens in the experience of the listeners of the sermons. It was clear that in order to achieve changes in the life of the

listeners, it is necessary to rethink the forms of the sermons. Traditional, deductive sermons should be replaced by inductive sermons, the imperative mode should be replaced by sermons which delight and invoke. Narrative style is more welcome, and the language of the pulpit should also be renewed. The New Homiletic did not come up with only one style of preaching, but it encouraged using plots, drama, moves, conversation and a more dynamic style of preaching. Although it was not a uniform homiletical movement, it has provided the homiletics of the past 50 years with theory and methods which can be challenging and inspiring even nowadays, even in our own homiletical context.

## **VI. Theses for the public dispute**

1. The New Homiletic movement originated as a consequence of the sociological, political and cultural changes that took place in America in the 1960s producing a radical shift in the philosophical, theological and homiletical thinking. The New Homiletic is a paradigm shift which has provided a genuine homiletical answer to these changes starting from the middle of the 20<sup>th</sup> century.

2. The New Homiletic cannot be considered a uniform, homogenous homiletical approach, but it can be regarded as a reform movement that displays some common principles. These are: the urge for the renewal of preaching, the need for introduction of new methodologies, the concept of the sermon as event in time, the emphasis on the experience of the listeners, the renewal of the language of sermons, the preference for the inductive rather than the deductive approach, and the connectedness of the form and substance.

Under the umbrella of the New Homiletic, such particularities as plot, drama, movement, conversational preaching, focus and function, dynamic preaching, etc. have been developed on the common ground of the same principles.

3. David Randolph launched the New Homiletic, and Fred Craddock, David Buttrick and Eugene Lowry were considered the pillars of the movement. Our thesis is that Thomas Long and Lucy Rose are also part of the New Homiletic. We sustain that Thomas Long is an illustrious theoretician and outstanding representative of the New Homiletic, who worked in the spirit of this movement, and what is more, his works represent a clearer form of the New Homiletic. Lucy Rose is a representative of the movement, too, but her work can be linked more to the context of the postmodernism of the end of the 20<sup>th</sup> century.

4. Throughout the past decades, the New Homiletic has proven its viability, and provides guidance for the Homiletics of the 21<sup>st</sup> century, too. We argue following David Randolph that for the renewal of preaching in the 21<sup>st</sup> century, the New Homiletics also needs to be renewed, since the gospel must be communicated to the children of the digital age, so there are some methodological adjustments to be made.

5. It is our firm conviction that viewed from our Transylvanian and Hungarian perspective, the teachings of the New Homiletic can be applied to our own context, but it should be done with adequate critique. The theological conception, the methodology and the new approach of the outstanding

American homiletics of the past fifty years can be inspiring in our own aim of renewing the practice of preaching.

## **VII. A doktori kutatás tárgyköréhez kapcsolódó publikációk jegyzéke**

**MTMT azonosító: 10054952**

1. Koppándi Botond Péter

Az unitárius homiletika irodalma 1861–1918 között

STUDIA DOCTORUM THEOLOGIAE PROTESTANTIS: A KOLOZSVÁRI PROTESTÁNS TEOLÓGIA KUTATÓINTÉZETÉNEK KÖTETEI 6: pp. 99–119. (2015)

2. Koppándi Botond Péter

A történeti Jézus-kutatás újabb kori eredményei

REFORMÁTUS SZEMLE 108:(2) pp. 117–136. (2015)

3. Koppándi Botond Péter

Gyülekezetépítés a torockószentgyörgyi vár árnyékában

Kolozsvár: Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, 2014.

In: Czire Szabolcs (szerk.): Az Egység tükröződései. Unitárius teológiai tanulmányok pp. 112–125 (2014)

(ISBN:978-606-93498-1-6)

4. Koppándi Botond Péter

Pál apostol athéni beszédének retorikai-kritikai vizsgálata

KERESZTÉNY MAGVETŐ 119:(2) pp. 179–199. (2013)

5. Koppándi Botond Péter

„Isten előtti és Isten dicsőségét szolgáló élet.” Az őskeresztyének istentisztelete

STUDIA DOCTORUM THEOLOGIAE PROTESTANTIS: A KOLOZSVÁRI PROTESTÁNS TEOLÓGIA KUTATÓINTÉZETÉNEK KÖTETEI 4: pp. 111–128. (2013)

6. Koppándi Botond Péter

Az ifjúsági istentisztelet és a benne rejlő lehetőségek

KERESZTÉNY MAGVETŐ 119:(1) pp. 3–26. (2013)

7. Koppándi Botond Péter:

The Theological Foundations of our Liturgy

In: Clifford M Reed ;Jill K McAllister (szerk.): The Home We Share.

Globalization, Post-Modernism and Unitarian/Universalist Theology

Carephilly. Wales: International Council of Unitarians and Universalists

(ICUU), 2007. pp. 179-200.

(ISBN:978-0-9723134-2-1)